

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Климентина Д Господинова, д.м.
Катедра „Медико-диагностични дейности“
Медицински колеж, МУ – Плевен

Относно: защита на дисертационен труд за придобиване на ОНС “доктор” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1.Медицина

Автор: Д-р Златко Добрев Димитров

Докторска програма: „Дерматология и венерология“

Тема: Диагностична стойност на специфичните алергологични изследвания при пациенти с АПКМ

Научен ръководител: чл. кор. проф. д-р Николай Цанков, д.м.н.

Научно звено: Клиника по дерматология и венерология, Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда ЕАД, гр. София

На заседание на Научния съвет на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД от 27.01.2025г. (Протокол № 56/27.01.2025г.) съм избран за член на Научно жури и утвърден със Заповед № 15-05-78/19.03.2025 г. на ръководството на болницата. На първото, неприсъствено, заседание на Журито от 20.03.2025 г., съм избрана за изготвяне на становище по процедура за публична защита на дисертационния труд на д-р Златко Добрев Димитров

Представеният комплект материали е в съответствие с изискванията на нормативната уредба в страната.

Актуалност на дисертационната тема:

През последните десетилетия честотата на алергичните болести се увеличава, а разпространението на астма в детска възраст се оценява на около 10%. Нарастват също хранителните алергии и анафилаксията, които се оформят като значителен проблем за общественото здраве. Проследявайки епидемиологичните тенденции Европейската академия по алергология и клинична имунология изчислява, че след около 15 години повече от половината от европейското население ще страда от някакъв вид алергично заболяване. Ето защо темата на дисертационната разработка е актуална и с приносно значение в практиката на дерматовенеролози и алерголози в страната.

Структура, характеристика и оценка на дисертационния труд:

Дисертационният труд е представен на 146 страници, съдържа 21 фигури, 7 графики и 31 таблици. Библиографията включва 307 литературни източника, от които 4 на български автори и 303 на чужди.

Литературният обзор представлява анализ на цитираните литературни източници, като проблема „хранителна алергия“ е обсъден в исторически и съвременен аспект. Посочени са съвременните епидемиологични данни за

разпространението на свръхчувствителността към протеините на кравето мляко и яйцата. Детайлно е разгледана епидемиологията, патогенезата и клиниката на IgE-медианната алергия към протеините на кравето мляко (АПКМ), описани са съвременните приложими диагностични тестове при алергология към различни храни. Д-р З. Димитров е направил широк обзор на терапията, вкл. биологична и имунотерапия, както и на мероприятията, свързани с профилактика и ограничаване риска от изявата на този вид свръхчувствителност.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и акцентира върху установяването нивото на толеранса към кравето мляко при деца, базирайки резултати от различни алергични изследвания (прик тестове, епикутанни тестове, ин витро тестове за специфични IgE, провокационни проби)

Дисертантът си е поставил **8 задачи**, (3 теоретико научни и 5 приложни последователното изпълнение на които логично води до постигане на целта.

Материали и методи на проучването

Проучването е проведено в периода от 2016–2022 г. като са включени 248 деца на възраст от 3 месеца до 9 години, от които 96 са момичета и 151 момчета, като при едно от децата няма информация за пол. Формирани са две групи по възраст – до 24 месеца (54.7%) и над 24 месеца (45.3%).

Приложени са приетите клинични методи, алергологични ин-витро, епикутанни и прик тестове. Получените резултати са обработен статистически със софтуерен продукт SPSS 13.0., като са използвани дискриптивна статистика за описание на показателите, корелационен анализ за проследяване на зависимости между два и повече показатели, както и други тестове, обичайно приложени в научни медицински проучвания. За оценка на нивото на значимост и отхвърляне на нулевата хипотеза се приема $p < 0.05$.

Резултатите от собствените проучвания и обсъждането им

Установява се, че най-често срещаните дерматологични прояви при двете групи изследвани деца е макулопапулозен обрив (22.7%), следван от уртикария (19.8%), рецидив или влошаване на атопичен дерматит (18.6%) и алергичен протоколит (18.2%). При децата под 24 месечна възраст най-често срещани са алергичен проктоколит (24.4%) и уртикария (24.4%), докато при тези над 24 мес. макулопапулозен екзантем (30.4%), екзацербация на атопичен дерматит със сенсibiliзация към краве мляко (19.6%) и ангиоедем (18.8%). При проява на най-често срещаните алергични реакции не се установява сигнификантна разлика в разпределението между половете, като и при момчетата и при момичетата най-чести са алергичен проктоколит, макулопапулозен обрив, екзацербация на атопичен дерматит със сенсibiliзация към краве мляко, уртикария, ангиоедем. Статистически незначима е и корелацията между провокационната проба и нивата на серумните специфични IgE. Сигнификантност има във връзката между комбинацията от трите теста (ин витро тестовете, епикутанните и прикт тестове) с резултатите от провокационната проба с краве мляко, която не се определя от вида на нозологичната единица.

Получените резултати от авторските изследвания са дискутирани в светлината на избраната теоретична рамка и са сравнени с резултатите от съвременни проучвания в съответната област. Направените обсъждания демонстрират достатъчно познаване на проблема от докторанта, правилни разсъждения и критично интерпретиране на резултатите.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката:

Д-р З. Димитров е изложил своите наблюдения в **12 извода**, които аз приемам. Те произтичат от собствените проучвания и отразяват точно получените резултати и техния анализ. Описани са подробно и представляват систематизирани данни.

Приносите на дисертационния труд са общо 12, като 5 от тях - оригинални, 4 са с научно-теоритичен характер и 3 научно-практически и поствърдителни. Приемам предложените от дисертанта приноси и съм напълно съгласен с това 5 от тях да бъдат реферирани като оригинални.

Авторефератът към дисертационния труд е от 46 стр. и отразява адекватно основните моменти на научната разработка. Тук е поместен и списъкът на научната продукция, свързана с темата, като д-р З. Димитров е водещ автор във всичките 4 публикации. Има едно участие в научен форум с международно присъствие.

Критични бележки и препоръки, които не намаляват научната стойност на дисертацията:

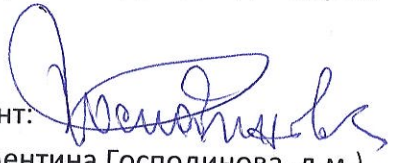
- ✓ Считам изписването на абривиатурата АПКМ в заглавието на дисертацията за неправилно. Трябва да се има предвид, че не всеки читател знае смисълът на абривиатурното съкращение, поради което трябва да бъде изписано цялото дадено наименование. В текста на труда съкращението е прието.
- ✓ Извод №4 би могъл да стане №1, а изводи №№ 1, 2 и 3 да се обединят
- ✓ Изключвам единичните и незначителни печатни грешки.

В заключение:

Оценявам положително представения дисертационен труд. Основание за тази оценка е актуалността и оригиналността на проблематиката, значимостта на поставените цел и задачи, големият обем прецизно извършена и интерпретирана изследователска работа. Проучването има научна и практична насоченост и показва авторския сериозен и задълбочен научен и научно-практически интерес към тази значима тема. Качествата на дисертационния труд и изпълнените изисквания за необходимите количествени и качествени критерии съгласно действащата нормативна база в страната и в Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда" ЕАД, ми дават основание да гласувам положително и да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Златко Добрев Димитров.

Дата: 22/04/2025

Гр. Плевен

Рецензент:
(доц. Климентина Господинова, д.м.)